

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 nettó egyszeri hirdetése
 50 f. Közlemények sora 80 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:
 Eperjes, Fő-u.
 59. szám.
 Telefon-szám: 16.

A nyolcadik hadikölcsön.

A háborúviseléshez tudvalevően három dolog szükséges: először a pénz, másodszor a pénz s harmadszor is a pénz. A már négy év óta dühöngő és dúló, borzalomteljes háború győzelmes befejezéséhez is milliók kellenek s azért a magyar állam immár nyolcadszor — reméljük, utoljára — fordul a nemzethez, azzal a felhívással, hogy a világháború hadiköltségeinek újabb fedezetéről gondoskodjék.

A hadiszerecsene — bár ideig-óráig ellenünk fordult — végeredményben mégis a mi zászlóinkhoz szegődött, legádázabb ellenségeink a porban hevernek, de még hatalmas nemzetek fenik ránk fogukat, még ki tudja meddig kell szárazon tartanunk puskaporunkat, mikor lesz a leszerelés, mikor mondhatjuk a bevonult népfölkelőknek Jókaival: eredj fiam, örök béke van már, mit cipelnéd azt a pangánétát, jó lesz otthon kocsisnak, béresnek, hadi zászló magyar múzeumnak.

S hiába pusztult volna a nemzet fiatalágának nagyrésze, hiába ömlött volna patakokban annyi drága vér, ha most anyagi áldozatok híján nem tudnók kedvező befejezésre juttatni a sorsdöntő világmérfőzést.

Anyagi áldozatot mondottunk, de áldozatról voltaképpen nincs is szó, a hadi-

kölcsön nyújtása egy produktív befektetés s most, hogy szociális ízü és jelentőségű rendeletekkel — egész helyesen — akadályozzák ingatlanok egy kézen való halmozását, aki pénzkészletekkel rendelkezik, okosan teszi, ha hadikölcsönt jegyez.

Egész társadalmi osztályok nagymérvű nyereségre tettek szert a háború folyamán, — a bankok alkalmazottai a megmondható: mily nagy tömeg pénzt helyeznek gyümölcsöző befektetésként, akik a háborús konjunkturákon gazdagodtak; — a telekkönyvek C. Teherlapja is bizonyíték arra, hogy különösen a kisbirtokos-osztály megszabadult terheitől, pénzösség van tehát náluk is, — ezekhez joggal fordul az ország: jegyezzetek hadikölcsönt!

Az állatrekvirálásról.

Gyakorlati érzékkel bíró közigazgatási tisztviselőtől vettük ezt a — figyelemreméltó észrevételeket tartalmazó — cikket.

A közelmúltban vármegyénkben lefolytatott állatrekvirálás a vármegye lakosságának nagy tömegét érintvén, engedje meg igen tisztelt Szerkesztő úr, hogy az e körül szerzett tapasztalatokat papírra vessen s lehetővé tegyem az eszmék tisztázódását és esetleg az érdekeltek hozzászólásával elősegítsem a kormánynak mindenestre jóakarátú törekvését, nehogy a gazdaközönség a jövőben ilyen aránytalan és érzékeny veszteséget szenvedjen.

A földművelésügyi miniszter Matta Árpád képviselő interpellációjára adott válaszában a rekvirálás okát azt a célt jelölte meg, hogy az immár elviselhetetlen árakat letörje.

Kétségtelen, hogy miután ez az intézkedés a fogyasztóközönség, tehát az ország lakossága zömének érdekében történik, azt csak a legnagyobb köszönettel és elismeréssel fogadhatjuk, azonban igyekeznünk kell ezen intézkedésnek a vármegye gazdaközönségére gyakorolt kedvezőtlen hatását a nagyközönség érdekében is akként tompítani, hogy a kisgazdák ezt a tőlük kívánt nagy áldozatot megnyugvással hozhassák meg, mert csak a megnyugtató módon véghezvitt rekvirálás lehet a hadviselés érdekében.

Ezidőszerint azonban a gazdaosztály és a fogyasztóközönség érdeke közt kiálló ellentétek vannak, amelyek esetelésére azt hiszem elegendő, ha a következő számszerű adatokat tekintjük.

Úgy vélem, nem esem túlzásba, ha a szarvasmarha ezidőszerinti szabadforgalmi árát elősúlykilónként 8 koronán értékelem; ezzel ellentétben az Állat- és Takarmányforgalmi Részvénytársaság elsőrendű tehénért 5:27, elsőrendű bikáért 5:36, elsőrendű ökörért 5:46 koronát fizetett a felerészben a részvénytársaságot, másik felerészben a törvényhatóságot illető 6% levonása után. Egyszerű számvetéssel meggyőződhetünk róla, hogy ezen árak mellett az a gazda, aki egy 300 kilogrammos elsőrendű bikát ad át a rekvirálás céljaira, azon 792 koronát veszít. Ebben az arányban növekszik azonban vesztesége, ha a minimális 300 kilogrammnál súlyosabb marhát ad át.

A rekvirálásnál szerzett tapasztalatok szerint

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

A mellékelt levelet sziveskedjék — felbonthatlanul — a kettős szerelem hősnének vagy inkább áldozatának kézbesíteni. *Egy éltesebb hölgy.*

Adolár levelei.

Kedves Barátom! 1918. máj. 8.

Nem mozdulhatok el hazulról, tömérdek a dolgom, hát csak így írásban köszönöm az érdekes küldeményt, bár a sok jó tanácsból meg nem okosodtam. „Vegyek el egy harmadikat“, — könnyű azt mondani annak, aki csak anyagi érdekeken alapuló jogüzetnek nézi a házasságot, nem pedig két összedobbanó szív édenkertjének. Én el sem tudom képzelni, hogy benső vonzalom nélkül házasságot tudjak kötni, a szerelmet pedig nem tudom úgy változtatni, mint a nyakkendőcsokromat. De a borítékban egyenesen nekem küldött levél érdeklődést ébresztett bennem. Ezt írja nekem egy éltesebb hölgy:

Uram! Ön beteg, nagybeteg — ez kétséget nem szenved. A szerelem nem normális állapot, az régi dolog. A szerelmes ember beszámíthatatlan, nincs akarata, mert az másnak kénye-kedvére bocsátja, alárendeli. S terhelt családból származnak mindannyian, az egész emberiség. Az egyes szerelmet azonban még el lehet viselni, az nem támadja meg lelkünk egyensúlyát. Kellő dózisban méreg sem árt szervezetünknek. De Ön fokozott mérvben leledzik ebben

TÁRCA.

A kettős szerelem alkonya.

Vannak még melegen érző, jóságos lelkűletű hölgyek mindenhol; altruisták, akik könnyűt ejtenek embertársaik szenvedésein, akik szóval, tettel sietnek segíteni a bajokon.

Adolár barátunk kettős szerelmi ügyében sem volt felhívásunk meddő: egy csomó levelet kaptunk telve jó tanáccsal; hol komoly, hol tréfás észrevételekkel aszerint, amint aggasztó tünetet látott benne valaki vagy a humoros oldaláról fogta fel.

Íme itt néhány: Eperjes, 1918. május 2.
 Tekintetes Szerkesztőség!

Mélyen meghatva olvastuk az EPERJESI LAPOK ápr. hó 28-iki számában Adolár megrendítő történetét és mert a szerencsétleneken segíteni kötelességünk, annak érezzük azt is, hogy esetleg jó tanácsot adjunk neki, amely dilemmájából kivezesse.

Úgy tapasztalatlából, mint érdekből tanácsoljuk, hogy felejtse el Hajnalkát és ne gondoljon többé Adélra, hanem keressen vigasztalást egy harmadikkal.

Reméljük, hogy ezen szerintünk egyetlen módszer, amely gyorsan csak lehet, kigyógyítja

kettős szerelméből és megösmerteti a harmadikkal, amely rendszerint az igazi is szokott lenni.

Két jólelkű leány.

Talán az ismert népdallal felelhetne Adolár a két ideálnak:

Két szeretőm van énnekem,
 De nem tudom, hogy melyiket szeressem.
 Egyik könnyehullatással,
 Másik édes kacagással téveszt meg.
 Én Istenem, én nem tudok
 Választani köztetek,
 Osztogatok hát ti rajtam:
 Szakítsátok kétfelé a szívemet.

Ilus.

A kettős szerelemre az a válaszom, hogy Adolár barátunk legokosabban teszi, ha egy harmadikat választ a hadimilliomosok közül s igen valószínűnek tartom, hogy az aranyak csengése, jobban mondva a papírok zörgése elfeledteti vele hamarosan két előbbi szerelmét.

U. i. Itthon megvagyunk valahogy, az egész háznép össze van hűlve, de majd csak elmulik ez is.

Ica néni.

Én tragikomikusnak tartom a jó Adolár esetét. Micsoda pipogya fráter! Másokhoz fordul szíve ügyében tanácsért, ahelyett, hogy férfiasan maga vágná ketté a gordiuszi csomót. Úgy áll ott a két leányzó között — bocsánat a hasonlatért —, wie der Esel zwischen zwei Heubündeln. Olvassa el a mellénygombjain, hogy melyik az igazi?

U. i. De nehogy elküldjék neki ezt az irkafirkámat.

Aszpisz.

a legnehezebb és legodiózusabb a vármegyére kivetett kontingensnek az egyesekre való kivetése.

Ezt a nehézséget a legtöbb helyütt akként kísérelték meg leküzdeni, hogy az egyes községekre kivetett marhákat megbecsülték és a becslés eredményeként megállapított, nemkülönben a részvénytársaság által fizetett ár különbözetét az egyes állattartók közt, állataik létszáma arányában repartírozták, más helyen viszont annyi marhát vásároltak, amennyi a községre állatlétszáma arányában kivetett s a vételár, valamint a kapott összeg közti különbözetet vetették ki az egyes tulajdonosokra.

Bár ez az eljárás jobban megfelel az egyenlő teherviselés elvének, nem volt mindenütt keresztülvihető, mert sokan, akiknek csak egy tejelő tehenük vagy igavonó állatjuk stb. volt, a terhekhez nem akartak hozzájárulni abban a tudatban, hogy a rekvirálásól amúgyis mentesek, holott nézetem szerint ez legalább is nyílt kérdés, vajjon tartoznak-e ehhez méltányosságból hozzájárulni, avagy sem.

Ennek a kérdésnek figyelembevétele nélkül azonban tényként álljon itt, hogy az egyik község a tőle rekvirálható marhákat vásár útján szerezte be s azért 26,510 koronát fizetett, míg ellenben az átvevő-bizottságtól ugyanazért a marháért 17,068 korona 80 fillért kapott. Tiszta vesztesége tehát 9441 korona 20 fillér, melyet ha a község állatlétszámával elosztok, minden egyes marhát 13-73 kor. veszteség terhél.

Nyilvánvaló tehát, hogy minden egyes állatbirtokos a hadsereg részére rekvirált marhák beszerzése után állatonként tekintélyes összeggel adózik; az a gazda, aki terményeit maximális áron tartozik közfogyasztásra bocsátani, holott ő maga szükségleti cikkeit aránytalanul magas áron képes csak beszerezni.

Ezekből világosan megállapítható az a tény, hogy a földművelésügyi kormányzat ez a nemes szándék által sugallt intézkedése nem nyújt megnyugvást, mert nem felel meg az egyenlő teherviselés elvének, mert ez az adó csakis a gazdaközöniséget terheli, de a társadalom többi rétegeit nem; s általában Magyarországot terheli Ausztria előnyére, mert a rekvirálás Magyarországon bizonyára nagyobb mennyiségű állatot eredményez, mint Ausztriában.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni a rekvirálásnak a néplélekre is erősen ható következményeit, mely ez alkalommal általános

a kóros állapotban, mert kettőbe szerelmes egyszerre. Ön meg van gárgyulva, háborodva, Ön *amoribundus*. Ez már gondolkozóba ejt. Énbennem szánalmat keltett az Ön kórsága, szeretném meggyógyítani, értek is hozzá kellőképp, behatóan foglalkoztam ezzel a kérdéssel, áttanulmányoztam Lombroso és más speciálisták műveit. Vállalkozom rá, hogy gyógykezelésbe veszem, de így — par distance — nem lehet a diagnózist megállapítani. Csak közvetlen érintkezéstől lehet sikert várni. Személyesen kell tehát találkozunk. Egész önzetlenül csak az Ön érdekét tartom szem előtt. Ha alá akarja magát vetni az én kúrának, legyen holnap estefelé — 7 órakor — az Erzsébet-ligetben. Tűzzön egy nárciszt a gomblyukába ismertetőjelül, gyöngyvirág lesz az én blúzomon.

Nos, mit szólsz ehhez? Menjek el a találkára, ne menjek? Valami tudákos vén anyóka csevegését szenvedjem el? De nem tudom, nem vesz-e erőt rajtam a kíváncsiság.

Befejezés a jövő számban. A másolatok hitelül: M sz.

elégedetlenségben nyilvánul meg, sőt egy községen fegyverhasználatot is eredményezett.

Nézetem szerint tehát a rekvirálásnál meg kellene fizetni a teljes forgalmi árat s az esetben nemcsak a hadsereg, hanem a polgári közönség is el volna hússal látható, esetleg olcsó hússal, ha a polgári szükségletet is az állam venné át, bocsátaná olcsóbb áron a közönség rendelkezésére és az ekként szenvedett veszteséget adó arányában az egész országra kivetné.

Volna ezenkívül szerény véleményem szerint még egy módja annak, hogy a hadsereg hússzükséglete biztosítható, s ez a teher a gazdaközöniséget kevésbé sújtsa.

Számot vetve a hadsereg szükségletével, meg volna állapítható, mennyit tesz az ki havonkint; az ország előzetesen megállapított körzeteibe volna osztható, amely körök a jóval előre megállapított időben tartoznának a megfelelő állatot szolgáltatni.

Ezáltal el volna érhető, hogy minden vármegye jóval előre ismervén, mennyi állatot köteles szolgáltatni, azt az egyes gazdákra szétvetné s így minden gazda, aki állatszolgáltatásra köteleztetnék, már jóleve gondoskodhatnék megfelelő számú állatról, amivel a hadsereg is jobban járna, mert jobb minőségű állatot kapna s a darabszám szerint kivetett kontingens jobban táplált marha mellett nagyobb súlymennyiséget is eredményezne. De könnyebb volna maga a kivetés is, mert az egyes községeket egyszerre nagyobb mennyiség terhelné s kevésbé fájna annak, aki az állatot szolgáltatni köteles, mert ebben a teherben többen osztozkodnak; s aki népünket ismeri, tudja azt, hogy sohasem fáj neki annyira a saját vesztesége, mint amennyire fáj a más előnye vagy haszna.

Végül mindenesetre el volna kerülendő, hogy az állatok nagy távolságról hajtassanak az átvétel helyére, mert eltekintve attól, hogy sok munkanapvesztést okoz a gazdáknak, nagy súly- és így árcsökkenéssel is jár s amellet a marha további menetképeisége is veszedelmezettve van.

Nem vagyok gazdaember s nem is azért emeltem szót, hogy talán ekként orvosolva volnának a bajok, de alkalmat óhajtok adni az ahhoz értő gazdaközönségnek, hogy nyílt eszmecserevel az ügyet tisztázzák s azzal míg egyrészt könnyítenének a kormány nehéz helyzetén, másrészt megtalálnák az alkalmas eszközöket, amelyek úgy a gazdák, mint a hadsereg és fogyasztóközönség érdekeit összhangba hoznák.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A sárosvármegyei hadiársvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. június 2-ikáig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 91,435.71
Zsebráczky Géza, a BARTFAI KATH. EGYHÁZI Tudósíró szerkesztőjének gyűjtése (Ezzel gyűjtése 411 kor.-ra emelkedett.)	60.—
Czarich Jenő pécsújfalvi körj. útján: Gotzmann Győzötől fuvar ki nem szolgáltatásáért behajtott díj	10.—
(Ezzel gyűjtése 200 kor. 64 fill.)	
Gallé István daróczi körj. burgonyaszétosztáskor: Olysó községben	8.75
Polony községben	27.50
Széprét	32.70
Davidovics Manó turinai körj. beküld (Ezzel gyűjt. 1641 kor. 10 fillérré emelk.)	287.—

Szakmáry Géza bártfai főszolgabíró	50.—
Fenyves Fülöp héthársvidéki körjegyző káposzta árából: Roskovidény községből	197.95
Tarczadobó községből	252.05
Krivány	194.05
Décső	175.95
Tarkó	295.95
(Ezzel gyűjt. 1228 kor. 89f.-re emelkedett.)	
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Zsancsin Gergely András sárosköszegi lakos adománya házasságkötése alkalmából	20.—
Szakmáry Géza bártfai főszolgabíró	53.—
Kellő Miklós miklósvölgyei gör. kath. lelkész gyűjtése	17.—
Kánya Béla csécsi körj. által gyűjtött 300 koronás hadikölcsönkötvény félévi szelvényei	9.—
Frank Armin műszaki tanácsos útján: Glüek Mór ternyei lakos	100.—
Guttman Sámuel margonyai lakos (Ezzel gyűjtése 464 koronát tesz ki.)	10.—
Wischin Győző sárosbogyáni körj. útján: Kaffan Andor Boroszló	2.—
Alsómérki káposzta árából	25.—
Fagulya János Felsőmérk	2.—
Babincsák József és Szabol Mária Boroszló, házasságkötésük alkalmából	20.—
Keczer Béla királyi kamarás, nemes testőrőrnagy, Wien	100.—
(Ezzel adománya 300 koronát tesz ki.)	
Hercz Frigyes Lapispatak	10.—
Cukor-, szappan- s petróleumelosztásból	9.65
Alsómérki cukorelosztásból	10.—
Felsőmérki	12.—
Vargonyi	16.—
Schwarcz Leó Sárosbogyáni	10.—
(Ezzel gyűjtése 2330 K. 44 f.-re emelk.)	
Gallé István daróczi körjegyző útján: Bajorvágási burgonyakiosztásból	42.75
Olysó káposztapénz	50.—
Tarczai	200.—
Ifj. Körtvélyessy Ádám hernádszentistváni s.-jegyző Csorba János hernádszokolai bíró útján gyűjtött.	40.—
Rojkovich Tivadar esperes, litinyei g. k. lelkész április havi gyűjtése (Ezzel gyűjtése 673 kor. 36 fill.)	12.08
Gurko József berzeviczei körj. útján: Nagy János és Mura András kassai lakosok	40.—
Ugyanannak útján: Grieger István, Varsányi István és Csurmann Károly szepesváraljai lakosok	30.—
Ugyanannak útján: Haborák András daróczi lakos	20.—
Sesavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző a gergelylakai cukorkiosztásból	8.20
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Ferencz András terebői lakos adom.	10.—
Gurko József berzeviczei körjegyző útján: Velyki Teréz magasi és Schlik Ferenc hámbori lakosok	40.—
Gurko József berzeviczei körjegyző, káposztamegváltás: Berzevicze község	219.80
Alsószalók község	100.—
Balázsvágása	163.97
Magas	124.22
Hámbor	224.54
Csendespatak	82.81
Bánó A. kisszebeni főszolgabíró útján Weeg Aron kisszebeni lakos adománya (Ezzel gyűjtése 813 kor. 42 fill.)	100.—
Amrich Sándor keczerpekléni körjegyző útján szappankiosztás feleslege címén (Ezzel gyűjtése 980 koronát tesz.)	30.80
Dr. Piller Dezső lemeszi főszolgabíró útján Hufnagel András keczerpekléni lakos ajándéka	50.—
Ugyanannak útján Vangor János keczerlipóczyi lakos lakodalmi ajándéka	50.—
Mihalik István ig.-tanító Nagysároson gyűjtése Langsch Róbert jegyző útján	52.—
Langsch Róbert nagysárosi jegyző útján Biczák Lajos és társa adománya	20.—
Szakmáry G. bártfai főszolgabíró beküld	25.—
Ugyanaz	43.—

MEGNYILT a legválogatottabb irodalmi művekből összeállított, teljesen új **nagy KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!**

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése, díszműárúk és fényképészeti kellékek nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

Városi élelmezési ügyosztály. Mint már jeleztük múlt számunkban, a város élelmezésének a vezetésére új ügyosztályt létesítettek, melynek élére Balázs József került. A város élelmezésének vezetése három esztendőn keresztül Holénia Béla kezében volt. Az új vezető iránt teljes bizalommal vagyunk, működése elé megnyugvással tekintünk, de ez nem zárja ki azt, hogy most, amikor Holénia Béla búcsúzik fontos és nehéz tisztától, meg ne emlékezzünk az ő kiváló egyéni kvalitásairól, rátermettségéről, óriási munkaejéről. Holénia Béla a maga praktikusságával, gyors intézkedéseivel, előrelátásával, feltétlen objektivitásával és nyugodt természetével mintegy rátermett erre a nehéz tisztségre. Hogy milyen munkát végzett ez alatt a három esztendő alatt a város élelmezése terén, azt csak a kereskedők és azok tudják, akiknek betekintésük lehetett ebbe a nagy gépezetbe. Holénia Béla szilárdan, becsületesen megállotta a helyét, mindenkor megtette kötelességét, vigye magával mindnyájunk őszinte becsülését, szeretetét és háláját.

Halálozások. Id. *Mihalovits* András, kérészt június 3-ikán, életének 62. évében Eperjesen meghalt. Temetése június 5-ikén ment végbe a róm. kath. egyház szertartása szerint.

Klein Henrik háztulajd. és korcsmáros jún. 3-ikán Eperjesen hirtelen meghalt. Jún. 5-ikén temették nagy részvét mellett. Az elhaltban dr. Klein Mihály ügyvédjelölt, tart. tűzérhadnagy az édesatyját siratja.

A tanítók országos kongresszusa. A háborúnak fokozott mérvben sújtott emberei a tanítók; érthető tehát, hogy ők is az államtól várják sorsuk javítását. Június hó 8-ikán Budapesten országos kongresszust tartottak a tanítók, hogy helyzetüket és a további eljárást megbeszéljék. *Székely* Adolf, lapunk munkatársa szintén részt vesz a kongresszuson.

A Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t. folyó hó 20-ikán d. u. 3 órakor tartja második évi rendes közgyűlést, amellyel egyúttal az ügyv. igazgató tervei szerint meg is kezdődik az intézet előkészített rekonstrukciója és reorganizálása. Az alapítók teljes befizetése, azután felemelése 1 millió koronára egy tekintélyes nagy pénzintézettel való érdeklődés révén, utóbbira vonatkozólag az intézet igazgatójának kész megállapodása van; önálló kereskedelmi és ipari osztály szervezése a már részletekig kidolgozott, egyelőre 3 rentábilis üzleti vállalkozás létesítése céljából; ezek főbb pontjai a rekonstrukciós tervnek az intézet jövőbeli fejlesztésére vonatkozólag. Mint megbízható forrásból értesülünk, a jogtanácsosi állásra újból a jelenleg katonai szolgálatot teljesítő dr. *Eger* Jenő ügyvéd hivatott meg, ki különben a Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t. jogelődjének, a Hitelszövetkezetnek egyik alapítója és katonai bevonulásáig ügyésze volt. Aktív munkálkodása révén van remény arra, hogy ez év őszére a Kereskedelmi Takarékpénztár mint jelentős gazdasági tényező fog szerepelni megnyélben.

Drágul a posta. Újabb miniszteri rendelet értelmében, június 15-ikétől a posta a mostan érvényes díjakon felül háborús pótdíjat fog szedni, és pedig: közönséges és ajánlott leveleknél és zárt levelezőlapoknál a porto 5 fillérrel lesz több (tehát 20 fill.); a postai egyszerű és a válaszos levelezőlapoknál a pótdíj 2 fill. (tehát 10 fill.). Nyomatványoknál 50 gr.-ig 2, ezen felül 5 fill. a pótdíj. Postautalvány 5, csekknél 10, táviratokért 20 fillér; azonkívül távolsági beszélgetésnél az I. zónában 10, a többi zónában 20 fill. a pótdíj.

Befőzési cukor. Mint értesülünk, júliusban a háztartások minden egyes cukorutalványra $\frac{3}{4}$ kilóval több cukrot kapnak befőzési célra.

Betörés. Ismeretlen tettesek az árok-utcai Árvaházba ismét betörték s a Vöröskereszt-kórház által ottraktározott ágyneműeket loptak.

Jegyezzünk a VIII-ik hadikölcsönre!

Új elemi iskola. Városunk kulturális fejlődésének örvendetes bizonyítékaként Eperjesen az 1918/19. tanévben egy teljesen fővárosi mintára berendezett, nyilvánossági joggal felruházott magán elemi iskola nyílik meg, amely kizárólag jobb családok gyermekeinek befogadására létesül. Az új intézet, mely ebben az esztendőben az I. és II. osztályt nyitja meg, a következő évben újabb két osztállyal bővül, szem előtt tartja a tanítás, a nevelés és a higiénia összes szabályait. Lehetővé teszi a szülőknek, hogy ne legyenek kénytelenek gyermekeiket összezsúfolt községi iskolákba küldeni; lehetővé teszi a tanítónak, hogy a gyermek egyéni életével, egészségével törődhessek, mely a mai rossz egészségügyi viszonyok közepette csak üdvös lehet. Az új magániskola vezetője *Stark* Zsigmondné úrasszony lesz, aki elsőrangú képesítéssel s ugyancsak ily irányú fővárosi magániskolában szerzett praxissal rendelkezik s akinek a szükséghez mérten egyes ügyes tanerők fognak a rendelkezésére állani. Minthogy az iskola megnyitása a jelentkezők számától van függővé téve, *Stark* Zsigmondné úrnő felkéri az érdeklődőket, hogy szíveskedjenek őt lakásán (Fő-u. 57., I. em.) d. u. 3-5 között felkeresni, ahol bővebb felvilágosítással szolgál.

Modern kölcsönkönyvtár. A könyvirodalom legújabb termékei a *Stehr*-féle könyvkereskedésben *kölcsönbe* kaphatók.

„Az Est” újtása a könyvterjesztés terén. Az EST kiadóhivatala a magyar könyvkiadás szolgálatába állította hatalmas szervezést. Az EST hétről-hétre közli mindazokat a könyveket, amelyeket Magyarországon adnak ki és ezek mindegyikéből Budapesten Az EST központi kiadóhivatalában (Budapest, VII., Erzsébetkörút 18-20.) és vidéken Az EST bizománysánál raktárt tart. A könyv így gyorsan és olcsón jut a közönséghez.

Az új ruharendelet. A kereskedelmi miniszter elkészült a ruházati cikkek szabályozásáról szóló rendelettel, amely legközelebb megjelenik. A rendelet abból indul ki, hogy mindazok a kereskedők és szabóiparosok, akik ruházati cikkek birtokában vannak, tartoznak azokat a Népruházati Bizottságnál sürgősen bejelenteni. A rendelet szerint mindenféle ruházati cikk, különösen szövött és kötött felső- és alsóruha, még a papirosszövet is, bejelentési kötelezettség alá esik. A közönség a rendelet szerint csupán ruhajegy ellenében kaphat ruházati cikket. Kétféle jegy típus lesz. Egyiket a Népruházati Bizottság adja ki vagyontalanok részére, akik a jegy ellenében olcsó ruhát kapnak; a másik jegyre a szabadforgalomban lévő ruházati cikkek foglalkoztatni. E célra ruhahívatalokat állítanak fel az egyes törvényhatóságok területén. Az eladási ár megállapítása tekintetében a miniszter még nem döntött.

A „Vasárnapi Ujság” június 2-iki számában sok szép és érdekes képet közöl a magyar gazdáknak a király előtt való hódoltságáról, az Operaház ujdonságáról: Bartók Béla új operájáról, Jászóváról, ahol Tompa Mihály hátrahagyott iratait felbontották, a Vaskapuról, a Szépművészeti Múzeum újonnan szerzett Madonnaképéről, a cipészek körmenetéről, mikor a cipőrendelet ügyében a kereskedelmi miniszterhez mentek stb. Szépirodalmi közlemények: Szemere György regénye, Bán Ferenc novellája, Havas Gyula verse, Bennett humoros angol regénye, Jákó János cikke Nikolajevics Miklós orosz nagyhercegről. Egyéb közlemények: Arz vezérkari főnök arcképe s a rendes heti rovatok. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 10 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.). Ugyanítt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

Meghívó táncpróbabálra. *Dicker* H. táncanár Eperjesen jún. 16-ikán (jövő vasárnap) a Rákóczi Kath. Kör nagytermében, világpostával, confetti- és serpentincsatával egybekötött táncpróbabált rendez. Belépődíj 4 kor. Kezdeté d. u. 5 órakor.

Méhészeti tanfolyam. A földművelésügyi minisztérium kirendeltsége Eperjesen június 24-től július 11-ikéig tanítók és július 15-ikéig tanítónők részére kaptárkészítéssel, illetve mézes-tészták készítésével egybekötött méhészeti gyakorlati és elméleti tanfolyamot rendez. A tanfolyam hallgatói a tanfolyam tartama alatt általuk készített egy darab hármass kaptárt és kisebb méhészeti eszközöket a tanfolyam végzetével adományképpen kapják. A tanfolyamra való felvétel iránti kérelmek tanítók részéről legkésőbb június 10-ikéig a földművelésügyi eperjesi kirendeltségre címezve a várm. kir. tanfelügyelőséghez adandók be. Tanítónők a részükre szóló tanfolyamra hasonló módon szintén már jelentkezhetnek. A tanfolyamra vidékről állandó tartózkodásra bejövő hallgatók napi 6 kor.-t, illetve annak ellenében lakást és ellátást kapnak.

Ösztöndíj hadiárvának s rokkantak gyermekeinek. Az Orsz. Hadigondozó Hivatalnak a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1918. máj. 17. sz. ban közzétett pályázati hirdetménye szerint a reászorult hadiárvák és rokkantak gyermekei, kik bármely közép- vagy felsőiskolát, vagy a pályázati hirdetményben megjelölt szakiskolát látogatják, ösztöndíjban részesülhetnek. Az ösztöndíj a középiskolák alsó osztályaiban, valamint az alsóbb szakiskolákban a lakóhelyen évi 400 kor., másutt 600 kor.; a középiskolák felsőbb osztályaiban s a középfokú szakiskolákban a lakóhelyen évi 500 kor., másutt évi 700 kor.; a felsőiskolákban a lakóhelyen évi 600 kor., másutt évi 800 kor. Az ösztöndíjért folyamodhatnak mindazon gyermekek, akiknek édesatyjáról valószínű, hogy gyermeke akkor is magasabb iskolázásban részesült volna, ha nem lett volna a háború áldozatává; de folyamodhatnak szegény gyermekek is, ha igen jól tanulnak s ha oly tehetségesek, hogy valószínűnek látszik, hogy mint tanult emberek is jól megállhatják az életben a helyüket. Az ösztöndíjat a hadiárva törvényes képviselőjének (gyámjának), illetve a rokkantnak kell gyermeke részére kérnie egy nyomtatványon, amely minden polgármesternél, főszolgabíróknál, a várm. árvaszék elnökénél s az eperjesi hadigondozó népirodájánál (dr. Deseffy István, Eperjes, Vármegyeháza) feltalálható. A nyomtatványt a folyamodó gyám vagy apa s a részére kirendelt hadigondozó, illetve tanácsadó (rokkantgyám) írja alá. Ha a hadiárvának vagy rokkantnak még rokkantgyámja vagy hadigondozója nem volna, ilyet a polgármester vagy körjegyző jelöljön ki. Csak az ily nyomtatványon való folyamodást fogadják el. A folyamodványhoz mellékelni kell a gyermek születési, iskolai bizonyítványát, esetleg a felvételi okmányát abba az iskolába, ahová menni akar s a szülői társadalmi helyzetére vonatkozó s az illetőségi községi bizonyítványt. A folyamodványt szab. kir. városokban a polgármesternél, a községekből pedig a vármegyei árvaszéknél kell beadni, és pedig legkésőbb július 1-jéig, mert különben nem veszik tekintetbe. A szükséges felvilágosításokat írásban vagy szóval megadja dr. Mária Béla vm. árvaszéki elnök, valamint a hadigondozó népiroda (Eperjes, Vármegyeháza).

A M. Kárpátgyesület eperjesi osztálya a Kopasz-Strázra tervezett kirándulását jún. 2-ikán tartotta meg, dacára annak, hogy előző nap az időjárás nem volt valami nagyon kecsesítő s dacára annak, hogy a kirándulásra jelentkezettek közül sokan visszaléptek. De a társaság zöme kitarított elhatározása mellett, így történt aztán, hogy vasárnap reggel $\frac{1}{2}$ óra után már élénkület kezdett a vasúti állomás s a 30 tagból álló társaság (túlnyomóan fiatal lányok és ifjak) kirándulásra kitünően

alkalmas id
Tóltszéktől
kelet felől
Sándor váll
tése céljáb
kirándulótá
ból s Szedi
janka patak
azután a
sel megker
igen jó for
szekérűtra,
ben levő tr
kényelmes
kodás még
csak hogy le
út — a nag
széktől a K
vett igénybe
időzött a tá
elsietni, me
s igen me
szellőcske s
való tartózk
kirándulások
radt el; a
gal hordta
hog az o
gyönyörköd
fűst nyomár
mesije s ú
környékét
megindul a
A Kopasz-S
déli lejtőjén
úton eljuto
következő
nyolc óra
szokatlan
kirándulók
nehezen ak
íthton, a v
hangosnak
mögtek a k
„Hajmási I
el a társas
kirándulók
szervezőjé
mentek. S
dulásról re
hog Sándó
feladatát s
járásának m
a Kopasz-Str
hanem a k
rendes gyal
hető, hogy
látásával a
fog szerepel

Mozgó

Vasárnap: A
W. Psylan
A kaméli
Franceska

Kedden: A
főszerepbe

Csütörtökön
dráma 4

Szombaton:
Aranykál

Vasárnap:
hiénák, d

Az előadások
ünnepen é

Jegyelővét
Június 18-ikán

nász és jún

június 30-ik

Felelős szerk
dr. Rosenber

Mind
anyánk.
alkalmav
keztek f
jék ezú
tünket.

A jövő tanévre jó házból való
**nagyobb leányka
teljes ellátást**
kaphat úri családnál. A leggondosabb felügyelet és legjobb élelmezés biztosítva. Cím a kiadóhivatalban.

Éves bizonyítvánnyal rendelkező
úri leány
házvezetőnőül
ajánlkozik magányos öregúrhoz
azonnalra.
Cím: „Árva”, post rest., Pécsújfalu (Sáros m.)

Gyógynövények vásárlása.

Vesünk előzetes mustra alapján a legmagasabb napiáron, készpénzért, minden mennyiségben szépen szárított akác-, bodza-, ezerjófű-, hárs- és székfűvirágot, nemes margarétát, boróka- és rhinuszmagot, árnikát, beléndek-, csalán-, cickafark (Schaingarbe)-, dió-, fűz-, galagonya (kókény)-, meggy-, menta-, málna-, mályva-, maszlág-, mogyoró-, papsajt-, pityang (gyermeklánc)-, ribizske-, szeder-, üröm- és útifülevet, anyarozót, búza- és szarkaláb-virágot, pástortáskát (egész növényt), izlandi zuzmót, kalmuszökeket, pipacs- és rózsaszirmot stb.

Akik e felsorolt és minden más, orvosi célra szolgáló kerti, mezei és erdei növények igen jövedelmező tenyésztésével, szedésével és tisztá, hűvös, száraz, de nem napos helyen, vékony rétegekben való szárításával foglalkozni kívánnak, sziveskedjenek haladéktalanul gyűjtőket toborozni és ajánlataikkal s netáni tudakozásaikkal felsőmagyarországi képviselőnkhez, **Gróf Vilmos** ny. tanár úrhoz **Besztercebánya** vagy esetleg közvetlenül mihozzánk fordulni. Ár, csomagolás, szállítás stb.-re nézve készséggel szolgá-lunk felvilágosítással Zsákok, ládát bérmentve visszazsállítunk vagy illó áron át is vesünk, szükség esetén magunk is küldünk.

GYÓGYNÖVÉNY-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYBECSKEREK.

(Utánnyomást nem díjazunk.)

Hirdetmény.

A Bártfafürdőben lévő *Tahy-udvar* című ház és kert, a létező berendezéssel együtt, 1918. október 1-jétől kezdődő 2 évi időtartamra **bérbeadó**. Az 5000 korona bántpénzzel felszerelt ajánlati kérvények **június 24-ikéig** Eperjesen dr. Müller Bertalan eperjesi ügyvéd irodájában adandók be, ahol a részletes feltételek megtekinthetők.

Kádas Miklós és Müller Bertalan,
kirendelt kezelők.

Az APOLLO citrompótló tabletta

megfelel egy citromnak, eszerint limonádé-, tea-, tészta- és ecet-készítéshez alkalmas. : Levélben a harctérre is küldhető! ...

Egy doboz — tartalmaz 25 tablettát — ára **2.20** kor. Tessék minden üzletben csakis az elismert Apollo-tablettát kérni! Ismétlődők forduljanak a sárosvárm. képviselőséghez:

MAUKS K. ügynöksége
Eperjes, Szebeni-út 2.

— Ujdonságok állandó behozatala! —

Vannak kereskedők,

kik, anélkül, hogy a szükséges szakismerettel rendelkeznének,

pénzellenőrző-szekrények

vételével és eladásával iparszerűleg foglalkoznak. Azért óva intünk mindenkit az ilyen összeköttetéstől és egyidejűleg tudatjuk, hogy gyárunk ilyen pénz-szekrényeket bármikor kedvező áron mellett vásárol vissza.

National Registrier-Kassen-Gesellschaft
WIEN VI, Mariahilferstrasse 57-59.

Kitűnő állapotban levő

vívófelszerelés

(2 kard, 2 szarvasbőrkeztű, 2 szarvasbőr-mellplasztrom, 2 fejtű) **jutányos áron eladó**.
Cím a kiadóhivatalban. ...

Hreblay Emil állattelepének
kezelőségénél Eperjesen
Szt. László-utca 26.
tisztá, hófehér, telivér
orpington-tyúkok **keltető-tojásai**
... kaphatók. ...

Egy ZONGORA

eladó Fő-utca 62. szám alatt.

Megtekinthető a délelőtti órákban.

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a **dr. Flesch-féle** eredeti, törvényesen védett

„**SKABOFORM**“-KENŐCS.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pe-csésés, dr. Flesch-félét kérjünk. Próbátégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 kor. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: **dr. Flesch E.** „Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!

MEGHÍVÓ. • A Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság

(Eperjes,
Fő-utca
133. sz.)

1918. június 20-ikán, csütörtökön d. u. 3 órakor Eperjesen, az intézet tanácstermében tartja

II. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése az 1917. üzletéről. — 2. A felügyelő-bizottság jelentése. — 3. Az évi mérleg megállapítása s az igazgatóságnak javasolt indítványa a nyereségre vonatkozólag. — 4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása. — 5. Három felügyelő-bizottsági tag választása. — 6. A jelenlegi igazgatósági tagok és közgyűlési elnök lemondása és 5 igazgatósági tag és közgyűlési elnök választása. — 7. Netáni indítványok Eperjes, 1918. április 6.

Nyersmérleg

1917. január 1-től 1917. december 31-ig.

1. Részvényesek számlája	132,452 50	
2. Részvénytőke-számla	200,000 —	
3. Pénztár-számla	943,276 53	938,930 56
4. Eperjesi Hitelszövetkezet	5,362 01	11,688 32
5. Váltó-számla	555,445 46	354,553 —
6. Berendezés-számla	2,500 —	
7. Váltókamat-számla	5,635 06	20,760 03
8. Jutalék-számla		323 21
9. Takarékbetét-számla	204,831 12	390,721 40
10. Folyószámlák számlája	396,758 70	356,021 26
11. Üzletrészlet-számla		82 —
12. Üzleti költség-számla	6,453 71	1,303 66
13. Személyzetfizetés-számla	5,815 —	
14. Alapítási költség-számla	1,300 —	
15. Takarékbetéti kamat-számla	7,040 63	
16. Folyószámlai kamat-számla	107 75	3,346 22
17. Tőkekamatadó-számla	630 91	
18. Átmeneti kamat-számla	10,078 47	5,620 51
19. 1916. évi nyereség-áthozat		1,077 02
20. Pénztári Központ-számla	802 34	
21. Jelzálogkölcsön-számla	6,800 —	800 —
22. „ „ kamat-számla	138 —	201 —
23. Mérleg-számla	395,907 60	395,907 60
	2.681,335 79	2.681,335 79

Eperjes, 1918. március 25-ikén.

BARTHA KÁLMÁN s. k.,
(hadbavonult)

KÁDÁS MIKLÓS s. k.,

DOBRÁNSZKY JÁNOS s. k.,

Tartozik Vagyon

Pénztár	4,345 97
Részvényesek	132,452 50
Váltó	200,892 46
Jelzálog	6,000 —
Folyószámlák	40,737 44
Berendezés	2,250 —
Alapítási költség	1,000 —
Átmeneti kamat	4,457 96
Pénztári Központ	802 34
	K. 392,938 67

Mérleg-számla.

	Rövel Teher
Részvénytőke	200,000 —
Eperjesi Ipari és Gazdasági Hitel- szövetkezet	6,326 31
Takarékbetét	185,890 28
Üzletrészlet	82 —
Folyó üzletév nyeresége	640 08
	K. 392,938 67

Veszteség

Üzleti költség	5,150 05
Személyzeti fizetés	5,815 —
Takarékbetéti kamat	7,040 63
Tőkekamatadó	630 91
Leírások berendezési számlán	250 —
Alapítási költség	300 —
Nyereség-egyenleg	640 08
	K. 19,826 67

Eredmény-számla

1917. január 1-től 1917. december 31-ig.

	Nyereség
1916. évi nyereség-áthozat	1,077 02
Váltókamat	15,124 97
Jelzálogkölcsön-kamat	63 —
Folyószámlai kamat	3,238 47
Jutalék	323 21
	K. 19,826 67

Az igazgatóság:

DR. DOBAY ZSIGMOND s. k.,

PÁLESCH ÁRPÁD s. k.

Megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel megegyezőknek találtuk:

Felügyelő-bizottság:

KOVALICZKY ZENO s. k., felügy.-biz. elnök,

CZABALAY MÁRIA s. k.,
főkönyvelő.

GROSZMANN SAMU s. k.,

RÁCZ HENRIK s. k.

E

Előfizetés
Egész évre
Félévre ...
Negyedévre
Hirdetési díj: E
petítor egyszer
30 l. Közlemény

A ne

Az elkes
A „nemzet
„mostohái“
gyar néptani
e legtűrelme
den közszolg
erkölcsileg,
immár elvise
és tervszerűe
teles bánásm
ból a gyako
gukat, meg n

Az ország
ból, Székesfe
Budapestről
Szövetségét
tanítószághoz
vezkedésre
hívják fel. A
dumba fogla
a kormány és
be, az orszá
külön-külön
támogatására
nagygyűlést
ban. A több
szinültig töl
régí termét.
hogy a hat
asszisztenciár
gondoskodás
része hangos
óta már sok
és passzív ré

Tudto

Tudto

Nem

Nem

A mo

Tudto

Hideg

Hogyl

Lázbar

Emlék

Lányok

Jön a

Siesset

Amíg

Amely

A kettős

Kedves Barát
Most jötter
lepetés. Az élte
disztíngvált k
elején. Pont